ELEANOR SHARPSTON
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2015. április 23.[1]

C-95/14. sz. ügy

Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC)
Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (UNI.CO.PEL)
kontra
FS Retail
Luna srl
Gatsby srl

(a Tribunale ordinario di Trento [Olaszország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Az eredetre vonatkozó címkézési kötelezettség — A külföldön előállított, a »cuoio«, »pelle« vagy »pelliccia« olasz szavakkal megnevezett termékek esetében a származási ország megjelölésére vonatkozó címkézési kötelezettséget előíró nemzeti jogszabály — A 98/34/EK irányelv alapján bejelentett nemzeti intézkedéssel kapcsolatos várakozási idő betartására vonatkozó kötelezettség megszegése — Műszaki szabály magánszemélyek közötti jogvitában való alkalmazhatatlansága — Áruk szabad mozgása — EUMSZ 34. cikk — Azonos hatású intézkedések — A 94/11/EK irányelv értelmezése”

1. Az olasz hatóságok kötelezővé tették a származási országot feltüntető címke alkalmazását az olyan külföldön végzett eljárások (pl. cserzés[2]) révén nyert bőrre vonatkozóan, ahol azután az ilyen bőrből előállított bőrterméken, különösen lábbelin a *„cuoio”* (bőr), *„pelle”* (finom bőr) vagy *„pelliccia”* (szőrme) olasz szavakat (vagy ezek származékait vagy szinonimáit) használják. Két szervezet eljárást indított a Tribunale di Milano (milánói kerületi bíróság) előtt, amelyben azt próbálják megakadályozni, hogy a gazdasági szereplők Olaszországban a fenti címkézési követelményeknek meg nem felelő lábbelit forgalmazzanak. Az erre vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelemben azt kérdezik a Bíróságtól, hogy az ilyen címkézési szabály ellentétes-e az áruk szabad mozgásáról szóló EUMSZ 34–36. cikkel

1 — Eredeti nyelv: angol.

2 — Állati bőr kikészítésének azon művelete, amellyel a kezeletlen anyagnál tartósabb és rothadásra kevésbé hajlamos bőr hozható létre.

és/vagy a 94/11/EK irányelvvel [3] (a továbbiakban: lábbelik címkézéséről szóló irányelv) és/vagy a Modernizált Vámkódexszel. [4] Ugyanakkor egy másik fontos kérdés, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság nem vetett fel kifejezetten, hogy a 98/34/EK irányelv [5] rendelkezései alapján a nemzeti címkézési szabály eleve alkalmazhatatlan-e.

Az uniós jog

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

2. Az EUMSZ 34. cikk a tagállamok között megtilt minden behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozást és azzal azonos hatású intézkedést. A 35. cikk hasonlóan rendelkezik a kivitelre vonatkozóan. A 36. cikk úgy rendelkezik, hogy a tagállamok arányos mértékben korlátozhatják az áruk mozgását, amennyiben az bizonyos megengedett indokokkal igazolható. [6]

A Vámkódex

3. A Modernizált Vámkódex [7] 36. cikke egyike azon rendelkezéseknek, amelyek a Közös Vámtarifa, az árukereskedelemmel kapcsolatos sajátos területeket szabályozó (tarifális intézkedéseknek nem minősülő) közösségi rendelkezések által létrehozott intézkedések, vagy az áruk eredetével kapcsolatos közösségi intézkedések alkalmazása szempontjából az áruk nem preferenciális származását meghatározzák. [8] A 36. cikk szerint a teljes egészében egyetlen országban vagy területen létrejött vagy előállított árut az abból az országból vagy területről származónak kell tekinteni. [9] Az olyan árut, amelynek előállítása egynél több országot vagy területet érintett, abból az országból vagy területről származónak kell tekinteni, ahol az utolsó lényeges átalakítása történt. [10]

4. A Tribunale di Milano az előzetes döntéshozatalra utaló végzésében megemlíti a 952/2013/EU rendelet 60. cikkét. [11] A 60. cikk (1) bekezdése ugyanúgy került megfogalmazásra, mint a 450/2008 rendelet 36. cikkének (1) bekezdése. A 60. cikk (2) bekezdése a következőképpen szól: „[a]z olyan árut, amelynek előállítása egynél több országot vagy területet érint, abból az országból vagy területről származónak kell tekinteni, ahol az utolsó lényeges, gazdaságilag indokolt feldolgozása vagy megmunkálása történt – egy e célra felszerelt vállalkozás területén [helyesen: erre felkészült

3 — i. A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal (HL L 236., 33. o.), ii. az áruk szabad mozgása területén elfogadott egyes irányelveknek Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló, 2006. november 20-i 2006/96/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 81. o.), valamint iii. az áruk szabad mozgása területén elfogadott egyes irányelveknek a Horvát Köztársaság csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló, 2013. május 13-i 2013/15/EU tanácsi irányelvvel módosított, a fogyasztók részére értékesített lábbelik fő részeihez felhasznált anyagok címkézésére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 1994. március 23-i 94/11/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 100., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 13. kötet, 173. o.).

4 — Lásd az alábbi 3. pontot.

5 — A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.) (a továbbiakban: 98/34 irányelv).

6 — A 34. cikk alóli, a 36. cikkben felsorolt eltérések közé tartoznak azok az okok, amelyeket a közerkölcs, közrend, közbiztonság; az emberek, az állatok és növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme vagy az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokol.

7 — A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i 450/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Modernizált Vámkódex) (HL L145., 1. o.; a továbbiakban: Modernizált Vámkódex).

8 — 35. cikk.

9 — A 36. cikk (1) bekezdése.

10 — A 36. cikk (2) bekezdése.

11 — Az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 269., 1. o.; helyesbítés: HL L 287., 90. o.)

vállalkozásnál] –, aminek eredményeként új terméket állítanak elő, vagy ami az előállítás fontos szakaszát képezi." Ugyanakkor a tényállás idején ez a rendelkezés még nem volt hatályban.[12] Ezért úgy tekintem, mintha az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 450/2008 rendelet 36. cikkére utalt volna.[13]

A lábbelik címkézéséről szóló irányelv

5. Ezt az irányelvet a lábbelik Közösségen belüli kereskedelemét érintő problémák megoldására vezették be. A tagállamokban különböző címkézési követelmények voltak, amelyek a gazdasági szereplők költségeinek növekedését eredményezték, és akadályozták a szabad mozgást.[14] Úgy vélték, hogy ezeket a problémákat leghatékonyabban uniós szintű intézkedések meghozatalával lehet megoldani. A jogalkotó ezért olyan harmonizációs intézkedést vezetett be, amely csak a lábbelik szabad mozgásához elengedhetetlennek tartott követelményeket tartalmazta.[15]

6. A lábbelik címkézéséről szóló irányelv szerint az irányelv a fogyasztók számára értékesítendő lábbelik fő alkotórészeiben felhasznált anyagok címkézésére vonatkozik, a „lábbelit" pedig úgy határozza meg, mint „a láb megvédésére vagy befedésére szánt, talppal ellátott [...] áru" (az 1. cikk (1) bekezdése).[16] A lábbelinek az I. mellékletben[17] meghatározott három részére vonatkozóan kell a címkézésnek tájékoztatást tartalmaznia, nevezetesen a felsőrészre, a bélésre és fedőtalpbélésre, valamint a járótalpra (az 1. cikk (2) bekezdése). A lábbeli összetételét piktogramok alapján vagy a különleges anyagok írásos jelölésével kell feltüntetni az I. mellékletben megjelölt módon.[18] Ennek az információnak is meg kell felelnie a 4. cikkben szereplő címkézési követelményeknek.

7. A 2. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak meg kell tenniük minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az egyéb vonatkozó uniós jogi rendelkezések sérelme nélkül valamennyi forgalomba hozott lábbeli megfeleljen a lábbelik címkézéséről szóló irányelv címkézési követelményeinek.

8. A 3. cikk a következőképpen szól: „Az egyéb vonatkozó közösségi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok nem tilthatják vagy akadályozhatják meg az ezen irányelv címkézési követelményeinek megfelelő lábbeli forgalomba hozatalát egyes típusú lábbelik vagy általában véve a lábbelik címkézését szabályozó, nem harmonizált nemzeti rendelkezések alkalmazásával".

9. A 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott címkézési követelmények a következők: „tájékoztatás[...] az I. melléklettel összhangban meghatározott anyagról, amely a felsőrész felületének, továbbá a lábbeli felsőrészbélésének és fedőtalpbélésének legalább 80%-át, valamint a járótalp térfogatának legalább 80%-át alkotja. Ha egyetlen anyag sem tesz ki legalább 80%-ot, tájékoztatást kell adni a lábbeli összetételében felhasznált két fő anyagra vonatkozóan." A 4. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a tájékoztatást a lábbelin kell feltüntetni „piktogramok vagy írásos jelölés használatá[val] [...] legalább azon a nyelven vagy nyelveken, amelyeket a felhasználó tagállam határozhat meg a Szerződéssel

12 — Ez a rendelkezés 2016. május 1-jétől alkalmazandó (lásd a 952/2013 rendelet 288. cikkének (2) bekezdését).

13 — A Bírósághoz benyújtott írásbeli észrevételében az UNIC és az UNI.CO.PEL, az Európai Bizottság, valamint a svéd kormány a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 24. cikkére hivatkozik (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.). Ezt a rendeletet azonban a 450/2008 rendelet hatályon kívül helyezte (lásd az említett rendelet 186. cikkét). Ahogy azt a svéd kormány megjegyezte, ez utóbbi rendelkezései legkésőbb 2013. június 24-én váltak alkalmazhatóvá (lásd a 188. cikk (2) bekezdését), vagyis azelőtt, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárások 2013. szeptember 27-én megindultak. Ezért a releváns időszakban a 450/2008 rendelet 36. cikke volt hatályban.

14 — Lásd a lábbelik címkézéséről szóló irányelv első preambulumbekezdését.

15 — A lábbelik címkézéséről szóló irányelv második, harmadik, ötödik és hetedik preambulumbekezdése.

16 — A lábbelik címkézéséről szóló irányelv hatálya alá tartozó termékek nem kimerítő jellegű felsorolása a II. mellékletben található.

17 — Az I. melléklet megtalálható ezen indítvány mellékleteként. Az 1. részben a lábbeli részeire vonatkozó fogalommeghatározások, valamint a megfelelő piktogramok vagy írásos jelölések szerepelnek. A „bőr" szó jelentését a 2. rész a) pontjának i. alpontja határozza meg, ahol az anyag megfelelő piktogramja (egy állati bőr egyszerű stilizált képe) is szerepel.

18 — Az irányelvben a „cuoio" szót választották a bőr olasz nyelvű írásos jelöléseként. Úgy tűnhet azonban, hogy ennek az (elfogadott) kifejezésnek a használata a 8/2013. sz. törvény alkalmazását is maga után vonja (lásd az alábbi 15. pontot). Az alapeljárásban szóban forgó lábbeli címkézése vonatkozásában lásd továbbá az alábbi 16. és 63. pontot.

összhangban, az I. mellékletben meghatározott és szemléltetett módon". A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztók megfelelően tájékoztatva legyenek ezeknek a piktogramoknak a jelentéséről, ugyanakkor az ilyen rendelkezések nem hozhatnak létre kereskedelmi akadályokat. A címkézést hozzá kell erősíteni legalább az egyik lábbelihez minden egyes párban, láthatónak, biztosan rögzítettnek és hozzáférhetőnek kell lennie, és nem vezetheti félre a fogyasztót (a 4. cikk (3) és (4) bekezdése).

10. Az ezen irányelv alapján szükséges tájékoztatást, amennyiben igény mutatkozik rá, a címkézéshez erősített további szöveges tájékoztatás kísérheti. Az 5. cikk a következőképpen rendelkezik: „Az ezen irányelv alapján szükséges tájékoztatást, amennyiben igény mutatkozik rá, a címkézéshez erősített további szöveges tájékoztatás kísérheti. A 3. cikkel összhangban azonban a tagállamok nem tilthatják vagy akadályozhatják meg az ezen irányelv követelményeinek megfelelő lábbeli forgalomba hozatalát."

98/34 irányelv

11. A 98/34 irányelv célja, hogy elkerüljék új kereskedelmi korlátozások létrejöttét a belső piacon. Egy átláthatóságon és megelőző ellenőrzésen alapuló mechanizmust hoz létre azzal, hogy a tagállamok számára kötelezővé teszi a műszakiszabály-tervezetek elfogadásuk előtti bejelentését, és ezután, mielőtt az érintett szabályokat elfogadnák, általában legalább három hónapos várakozási idő (lásd az alábbi 14. pontot) tiszteletben tartását, hogy a többi tagállamnak és a Bizottságnak lehetősége legyen arra, hogy a lehetséges kereskedelmi akadályokra vonatkozó aggályainak hangot adjon.[19]

12. Az 1. cikk következő fogalommeghatározásai relevánsak:

„1. »termék«: minden iparilag előállított termék és mezőgazdasági termék [...];

[...]

3. »műszaki leírás«: egy dokumentumban szereplő részletes leírás, amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, ilyen például a minőségi színvonal, [...] beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket, mint [...] a csomagolás, a jelölés vagy címkézés [...].

[...]

11. »műszaki szabály«: műszaki leírások [...] amelyek betartása [...] de iure vagy de facto kötelező, [...] amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítést [helyesen: értékesítését] vagy használatát [...].

[...]"

13. A 8. cikk értelmében a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, amelyet el kívánnak fogadni. A Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is. A Bizottság haladéktalanul értesíti a többi tagállamot a tervezetről és minden hozzá beérkezett dokumentumról. A 8. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a Bizottság és a tagállamok észrevételeket tehetnek a műszakiszabály-tervezetet bejelentő tagállamnak. A tagállamnak az ilyen észrevételeket a legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie a műszaki szabály későbbi kidolgozása során. A 8. cikk (3) bekezdése értelmében a tagállamok késedelem nélkül közlik a Bizottsággal a műszaki szabály végleges szövegét.

19 — A (2)–(6) preambulumbekezdés.

14. A 9. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a tagállamok a 8. cikk (1) bekezdése szerint bejelentett műszakielőírás-tervezet elfogadását három hónap időtartamra elhalasztják (a továbbiakban: várakozási idő). Ez az időszak hat hónappal meghosszabbodik, ha a Bizottság vagy egy másik tagállam olyan részletes véleményt ad ki, amely szerint az előirányzott intézkedés akadályozhatja az áruk szabad mozgását a belső piacon (a 9. cikk (2) bekezdése). A várakozási idő 12 hónapra hosszabbodik, ha a Bizottság a 8. cikk (1) bekezdése szerinti értesítéstől számított 3 hónapon belül bejelenti azon szándékát, hogy olyan kérdésre kíván javaslatot előterjeszteni vagy elfogadni, amelyre a műszakielőírás-tervezet vonatkozik (a 9. cikk (3) bekezdése). [20]

A nemzeti jog

15. A *„cuoio”*, *„pelle”* és *„pelliccia”* szavak, és azok származékainak, valamint azok szinonimáinak használatára vonatkozó új rendelkezésekről szóló 8/2013. sz. törvényt a Gazzetta Ufficiale 2013. január 30-i 25. számában tettek közzé, és 2013. február 14-én lépett hatályba. A 8/2013. sz. törvény 3. cikkének (2) bekezdése vezeti be a származási ország megjelölésének kötelezettségét a külföldön előállított olyan termékek esetén, amelyeken az előállított bőrt ezekkel az olasz szavakkal látták el. A Tribunale di Milano az előzetes döntéshozatalra utaló végzésében feltünteti, hogy a 8/2013. sz. törvényt 2012. december 21-én bejelentették az Európai Bizottsághoz (2012/667/1. sz. értesítés). [21] Ezért a 98/34 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében legalább egy kezdeti várakozási idő vonatkozott rá. [22]

A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16. A FS Retail srl, a Luna srl és a Gatsby srl, akik az alapeljárás alperesei, Olaszországban lábbeliket értékesítő gazdasági szereplők. A szóban forgó lábbelik belső talpbetétén a „pelle” vagy a „vera pelle” (eredeti finom bőr) olasz szavak szerepelnek. Az érintett lábbelik némelyikét a Kínai Népköztársaságban állították elő. Ezen lábbelik származási helyét a külső talphoz rögzített műanyag címke jelöli. Az alapeljárásokból nem derül ki, hogy a szóban forgó többi lábbeli (amelyeken nem szerepel a kínai származás megjelölése) másik tagállamból vagy harmadik országokból származik-e.

17. 2013. szeptember 27-én a bőripari ágazatot képviselő szakszervezet, az Unione nazionale industria conciaria (a továbbiakban: UNIC), valamint egy olasz fogyasztóvédelmi szervezet, az Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Acessori e Componenti (a továbbiakban: UNI.CO.PEL) (a továbbiakban: felperesek) a Tribunale di Milano előtt eljárásokat indítottak az alperesek ellen, amelyben a 8/2013. sz. törvény 3. cikke (2) bekezdésének megsértése miatt ideiglenes intézkedést kértek. A felperesek szerint a bőr belső talpbetét olasz szavakkal történő megjelölése anélkül, hogy a származását feltüntetnék, megtéveszti a fogyasztót, mivel azt sugallja, hogy a felhasznált bőr és/vagy az egész termék olasz eredetű. Emellett az ilyen termékek olasz szavakkal történő ellátása a nem uniós gyártók által az olasz bőr- és lábbeliipari ágazat kárára előidézett tisztességtelen versenynek is minősül, mivel a felhasznált bőr olasz származása olyan minőséget képvisel, amely csak az olaszt bőr felhasználásával készített lábbelikre vonatkozik.

20 — A szolgáltatásokra (amelyek itt nem relevánsak) vonatkozó részletszabályok és várakozási idők kissé eltérnek az árukra vonatkozóktól. Vannak még eltérések is (amelyek itt megint csak nem relevánsak), amelyek alapján a 98/34 irányelv hatálya alá tartozó sürgős vagy vészhelyzeti intézkedések azonnal hatályba léphetnek, amennyiben azokat bejelentették.

21 — Ugyanakkor a a Bizottság Belső Piaci Főigazgatósága által működtetett, a műszaki szabályokra vonatkozó értesítési rendszerben (a továbbiakban: TRIS adatbázis) folytatott saját kutatásom alapján a 8/2013. sz. törvény tervezetét a Bizottság 2012. november 29-én kapta meg.

22 — Lásd még a lenti 46. pontot.

18. Az alperesek mindegyike más-más alapon kifogásolta az ideiglenes intézkedés elfogadását: i. a szóban forgó lábbelik megfelelnek a lábbelik címkézéséről szóló irányelv követelményeinek, és ii. mivel a lábbelik egyes részein címkézés révén fel van tüntetve a kínai eredet, megfelelnek a 8/2013. sz. törvénynek és az olasz fogyasztók megfelelő tájékoztatást kapnak a szóban forgó termék eredetéről, ezért ezek olaszországi forgalmazását lehetővé kell tenni (Gatsby); iii. a 8/2013. sz. törvényt műszaki szabályként bejelentették a Bizottsághoz a 98/34 irányelv alapján, de az említett irányelv 9. cikkében meghatározott kezdeti várakozási időt lejárata előtt elfogadták, és emiatt az alapeljárásban nem alkalmazható (Luna); valamint iv. a 8/2013. sz. törvény aránytalan, mivel a gyártók saját kezdeményezésükből szabadon feltüntethetik, hogy a termékeik Olaszországból származnak-e (FS Retail).

19. Ezek alapján a Tribunale di Milano előzetes döntéshozatalt kér a Bíróságtól hat egymással összefüggő kérdésben, amelyek talán összefoglalva könnyebben érthetőek.

20. Ezek a kérdések arra vonatkoznak, hogy a 8/2013. sz. törvény 3. cikke (2) bekezdésének:

– a más tagállamban jogszerűen feldolgozott vagy forgalomba hozott, vagy

– harmadik országokban feldolgozott, és az Európai Unióban még jogszerűen forgalomba nem hozott

bőrből előállított termékekre történő alkalmazása milyen különböző módokon lehet ellentétes az uniós joggal.

21. A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a 8/2013. sz. törvény 3. cikkének (2) bekezdése mindkét fent említett esetben a származási ország megjelölésére vonatkozóan címkézési kötelezettséget ír elő az olasz nyelvű „pelle” kifejezéssel ellátott termékek esetében (amelyekről itt szó van). Azt szeretné megtudni, hogy egy ilyen követelmény ellentétes lehet-e:

– az EUMSZ 34–EUMSZ 36. cikkel mint a tagállamok közötti kereskedelemre vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású, megengedett indokkal nem igazolt intézkedések (1. és 2. kérdés);

– a lábbelik címkézéséről szóló irányelv 3. és 5. cikkével, amelyek alapján a tagállamok nem tilthatják vagy akadályozhatják meg a szóban forgó irányelv címkézési követelményeinek megfelelő lábbeli forgalomba hozatalát (3. és 4. kérdés); vagy

– a 952/2013 rendelet 60. cikkével (a 450/2008 rendelet 36. cikkének utódja), amely a származási ország fogalmát határozza meg; (5. és 6. kérdés).

22. Az UNIC és az UNI.CO.PEL, továbbá a Gatsby, a német, a holland és a svéd kormány, valamint a Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket. 2015. január 15-én tárgyalást tartottak azután, hogy a Bíróság felkérte a feleket, hogy reagáljanak a Bizottság írásbeli észrevételében felvetett azon kérdésére, miszerint a 8/2013. sz. törvény nem alkalmazható, mivel a 98/34 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, várakozásra vonatkozó rendelkezések megsértésével fogadták el. Az írásbeli észrevételt benyújtó többi fél nem érintette ezt a pontot, és a kérdést előterjesztő bíróság sem vetette fel ezt a kérdést. A tárgyaláson az UNIC és az UNI.CO.PEL, a Cseh Köztársaság, Németország, valamint a Bizottság terjesztett elő szóbeli észrevételeket.

Értékelés

Előzetes észrevételek

23. A tárgyaláson, mielőtt a Bíróság kérdéseit tárgyalták volna, az UNI.CO.PEL és az UNI.CO.PEL előadta, hogy a Bíróságnak először azt kellene vizsgálnia, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet vissza kell-e vonni, mivel az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben leírt nemzeti jogi keretek azóta megváltoztak. Jelezték, hogy a 8/2013. sz. törvényt 2014. november 10-ével hatályon kívül helyezték, és a bőrtermékekre vonatkozóan egy új törvényerejű rendeletet jelentettek be a Bizottsághoz a 98/34 irányelv alapján. [23]

24. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem visszavonása a kérdést előterjesztő bíróság előjoga, nem pedig a jelen Bíróság feladata. Mindenesetre véleményem szerint a jelen előzetes döntéshozatali eljárást nem ezen az alapon kell eldönteni.

25. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a felperesek ideiglenes intézkedések iránti kérelme a 8/2013. sz. törvényen alapul, amelyet az említett bíróság a tényállás idején releváns jogszabályi keretnek tekint. A nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. Ennek oka, hogy az EUMSZ 267. cikkben rögzített eljárás a nemzeti bíróságok és a Bíróság közötti egyértelmű feladatmegosztáson alapszik, és ez utóbbi kizárólag az e cikkben említett uniós jogszabályok értelmezéséről és érvényességéről határozhat. Nem a Bíróság feladata a nemzeti jog rendelkezéseinek értelmezése, vagy annak eldöntése, hogy a kérdést előterjesztő bíróság helyesen értelmezi-e azokat. A Bíróságnak úgy kell figyelembe vennie az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek ténybeli és jogi kontextusát, ahogy azokat az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben leírták. Az alkalmazandó nemzeti jogszabály meghatározása a nemzeti jog értelmezésének minősül, és ezért nem tartozik a Bíróság hatáskörébe. [24] [25]

26. Vagyis a releváns nemzeti szabályok alkalmazását illetően a Bíróságnak a kérdést előterjesztő bíróság által bizonyítottnak tartott helyzet alapján kell eljárnia. [26] Következésképpen a Bíróságnak meg kell válaszolnia az előterjesztett kérdéseket.

Az előterjesztett kérdésekkel kapcsolatos általános felvetések

27. A kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy az uniós joggal, különösen az EUMSZ 34–EUMSZ 36. cikkel és/vagy a lábbelik címkézéséről szóló irányelvvel és/vagy a Modernizált Vámkódexszel ellentétes-e a 8/2013. sz. törvénynek az alapeljárásokban való alkalmazása. A 98/34 irányelv alkalmazhatóságának kérdését nem veti fel.

28. Ugyanakkor a Bizottság írásbeli észrevételében azzal érvel, hogy a 98/34 irányelv várakozási követelményeinek megsértése miatt a 8/2013. sz. törvény szintén minden esetben alkalmazhatatlan lesz. A tárgyaláson a német kormány jelezte, hogy osztja ezt az álláspontot.

23 — Az új intézkedés nyilvánvalóan egy 1966-ban bevezetett korábbi rendszert vezet be újra. Mivel az olasz kormány sem írásbeli észrevételt nem nyújtott be, sem a tárgyaláson nem vett részt, a Bíróságnak nem állt módjában ezt tovább vizsgálni a szóban forgó tagállam képviselőivel. A Bíróságnak arról sincsen tudomása, hogy a 8/2013. sz. törvény elfogadásával az olasz kormány a lábbelik címkézéséről szóló irányelv 4. cikkének (4) bekezdésére kívánt-e támaszkodni, amely előírja, hogy a címkézés nem vezetheti félre a fogyasztót (lásd a fenti 9. pontot). Ennek megfelelően ebben az indítványban ezt a kérdést nem vizsgálom tovább.

24 — TexdataSoftware-ítélet, C-418/11, EU:C:2013:588, 28., 29. és 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

25 — Lásd például: OSA-ítélet, C-351/12, EU:C:2014:110, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

26 — Kaba-ítélet, C-466/00, EU:C:2003:127, 41. pont.

29. Egyetértek ezzel az álláspontal. Emellett úgy hiszem, hogy a 8/2013. sz. törvény összeegyeztethetetlen mind az EUMSZ 34–EUMSZ 36. cikkel, mind pedig a lábbelik címkézéséről szóló irányelvvel. [27]

30. Foglalkoznia kell-e a Bíróságnak a 98/34 irányelvvel a kérdést előterjesztő bíróságnak kérdéseinek megválaszolása során?

31. Először is egyértelmű, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az alapeljárásokban ítéletet tudna hozni a Bíróság olyan válasza alapján, amely szerint a 8/2013. sz. törvény ellentétes a 98/34 irányelvvel.

32. Másodszor a behozatali mennyiségi korlátozásokra és az azokkal azonos hatású intézkedésekre vonatkozó, az EUMSZ 34. cikkben rögzített tilalom kontextusában a 98/34 irányelv *sui generis* eszköz, amelynek célja az áruk szabad mozgásának védelme, valamint az áruk és szolgáltatások belső piacának zavartalan működésének elősegítse. [28] Biztosítja, hogy a Bizottságot és a tagállamokat figyelmeztessék, mielőtt olyan új műszaki előírásokat fogadnának el, amelyek kereskedelmi akadályokat hozhatnak létre. Vagyis a 98/34 irányelv megelőző ellenőrzés révén működik. [29] Ezenfelül, noha igaz, hogy a 98/34 irányelv egy átláthatóságot és információcserét lehetővé tevő eljárást hoz létre a műszaki szabványok és szabályok tekintetében ahelyett, hogy ő maga anyagi jogi szabályokat határozna meg, a várakozási idő betartásának megszegése olyan lényeges eljárási hiba, amely miatt a szóban forgó műszaki szabályok alkalmazhatatlanná válnak. [30]

33. Jóllehet az állandó ítélkezési gyakorlat alapján a Bíróság nem módosíthatja a nemzeti bíróság által előterjesztett kérdéseket, [31] ezeket a kérdéseket valamennyi olyan uniós jogi rendelkezés alapján kell megválaszolni, amelyek az alapeljárások megoldásához valószínűleg relevánsak lesznek. [32] Az EUMSZ 267. cikkben meghatározott eljárásban, ha uniós jogi rendelkezés értelmezését kérik, a Bíróságnak a nemzeti bíróság részére hasznos választ kell adnia, amely megkönnyíti az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntését. A Bíróság köteles az uniós jog minden olyan rendelkezését értelmezni, amelyre a nemzeti bíróságoknak szükségük van az előttük folyó jogvita eldöntéséhez, még abban az esetben is, ha ezekre a rendelkezésekre nem utalnak kifejezetten e bíróságok az előzetes döntéshozatal iránt a Bíróság elé terjesztett kérdésekben. [33] Ez különösen igaz, ha van egy nyilvánvaló jogkérdés, amely a nemzeti bíróság határozathozatalához releváns lehet. Ha (mint ahogy jelen esetben) így van, akkor a Bíróság foglalkozhat vele.

34. Más a helyzet, ha a Bíróságot arra kérik, hogy valamely uniós jogi aktus *érvényessége* kérdésében döntsön. Ebben az esetben a Bíróság nem köteles olyan jogalapot vizsgálni, amelyet a nemzeti bíróság nem vetett fel. [34]

35. Jelen előzetes döntéshozatali eljárás az uniós jog értelmezésével, nem pedig érvényességével kapcsolatos kérdésekre vonatkozik. A 98/34 irányelv releváns rendelkezéseinek értelmezésével a Bíróság egyszerűen azt a kötelességét teljesíti, hogy ezekkel a kérdésekkel *valamennyi* olyan uniós jogi rendelkezés alapján foglalkozzon, amelyek relevánsak az alapeljárások megoldásához.

27 — Lásd az alábbi 48. pontot és utána.

28 — Fortuna és társai ítélet, C-213/11, C-214/11 és C-217/11, EU:C:2012:495, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

29 — Lásd a 98/34 irányelv (2)–(6) preambulumbekezdését, valamint a fenti 11. pontot.

30 — Unilever-ítélet, C-443/98, EU:C:2000:496, 44. pont.

31 — Dumon és Froment ítélet, C-235/95, EU:C:1998:365, 25–27. pont; valamint RI.SAN.-ítélet, C-108/98, EU:C:1999:400, 16. és 17. pont.

32 — Efir-ítélet, C-19/12, EU:C:2013:148, 27. pont.

33 — Fuß-ítélet, C-19/12, EU:C:2013:148, 27. pont.

34 — Simon, Evers & Co. ítélet, C-21/13, EU:C:2014:2154, 26–28. pont.

36. A tárgyaláson azonban a Cseh Köztársaság egy eltérő kifogást vetett fel. Azon kérdés mögött, hogy a 98/34 irányelv értelmében a 8/2013. sz. törvény alkalmazhatatlanná válik-e, (érvelése szerint) az az elsődleges kérdés húzódik meg, hogy a nemzeti bíróságnak ezt a kérdést hivatalból kell-e vizsgálnia. A Cseh Köztársaság érvelése szerint a nemzeti bíróságokra három okból sem vonatkozik ilyen kötelezettség: i. a polgári jogi eljárásokban a bírói passzivitás szabálya szerint (amely széles körben elfogadott nemzeti eljárási szabály) nem lehet túllépni a felek keresetének hatályán;[35] ii) a Bíróság fogyasztóvédelemre vonatkozó ítélkezési gyakorlatában kifejlesztett, a nemzeti eljárási autonómia alóli kivétel[36] nem alkalmazható analógia útján a 98/34 irányelvre; valamint iii. irreális és súlyos terhet jelentene a nemzeti bíróságok számára, ha nekik kellene eldönteniük, hogy olyan körülmények között, mint amelyek a jelen ügyben is fennállnak, a nemzeti szabályok a 98/34 irányelv 1. cikkének (11) bekezdése alkalmazásában műszaki szabálynak minősülnek-e.

37. Véleményem szerint ezeknek a kifogásoknak nem lehet helyt adni.

38. Először is, számomra úgy tűnik, hogy a cseh kormány azt várja a Bíróságtól, hogy ezt a kérdés azon általános elgondolás alapján közelítse meg, miszerint az eljárásbeli felek a peres eljárás „urai”, és a polgári eljárásokban fennáll a bírói passzivitás általános nemzeti szabálya. A Bíróságnak azonban nincs információja arról, hogy az olasz eljárásjogban létezik-e ilyen szabály. Vagyis a Bíróság nincs abban a helyzetben, hogy egészében nézve elemezze egy ilyen szabálynak (amennyiben egyáltalán létezik) az alapeljárásban betöltött szerepét, következményeit és sajátosságait.[37] A Bíróság véleményem szerint nem végezhet elvont értékelést.

39. Másrészt az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből egyértelműen kiderül, hogy az a tény, hogy a 8/2013. sz. törvényt bejelentették a Bizottsághoz, felmerült az alapeljárásokban,[38] és a kérdést előterjesztő bíróság irataiból kiderül, hogy Luna az alapeljárásbeli ellenkérelmében arra hivatkozik, hogy a 8/2013. sz. törvény alkalmazhatatlan, mivel a 98/34 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében szereplő várakozási követelmények megszegésével fogadták el.[39] Egyértelmű tehát, hogy ha az olasz eljárási jogban valóban szerepel a bírói passzivitási szabály a polgári jogi eljárásokban, a kérdést előterjesztő bíróság nem sértené ezt a szabályt azzal, hogy foglalkozna a 98/34 irányelvvel. Ezért a nemzeti eljárásjogi autonómia elve alól nem jön létre újabb kivétel.

40. Harmadszor, bizonyos mértékben rokonszenvezem a Cseh Köztársaság által előadott azon érveléssel, miszerint aránytalan terhet jelentene a nemzeti bíróság számára, ha hivatalból kellene vizsgálnia minden esetben, hogy az adott nemzeti intézkedés a 98/34 irányelv hatálya alá tartozó műszaki szabálynak minősül-e. Ezt a kérdést nem mindig könnyű eldönteni.

41. Ezzel az érveléssel kapcsolatban megjegyzem, hogy a tényállás alapján itt nem volt szó ilyen teherről: a 98/34 irányelv esetleges relevanciája már egyértelműen felmerült a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

42. Általánosabban véve nem azt mondom, hogy a nemzeti bíróságnak minden egyes esetben szükségképpen hivatalból vizsgálnia kell, hogy az adott intézkedés a 98/34 irányelv hatálya alá tartozik-e.

35 — Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, ha nincsenek harmonizált eljárási szabályok, az uniós jogot a nemzeti jog eljárásainak és szabályainak megfelelően kell végrehajtani (a nemzeti eljárási autonómia általános alapelve). Ennek az alapelvnek két feltétele van. Az uniós jogi ügyeket nem lehet a nemzeti joggal kapcsolatos ügyeknél kevésbé kedvezően elbírálni (az egyenértékűség elve); és a nemzeti jog nem teheti gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé az uniós jogból származó jogok gyakorlását (az egyenértékűség elve). Lásd például: CA Consumer Finance ítélet, C-449/13, EU:C:2014:2464, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

36 — A 93/13 irányelv tekintetében a Bíróság kimondta, hogy az uniós jog alapján a nemzeti bíróságoknak valamely szerződési feltétel esetlegesen tisztességtelen jellegét hivatalból kell megítélniük, amennyiben rendelkezésükre állnak a szükséges ténybeli és jogi elemek. Ennek oka, hogy a 93/13 irányelv abból az alaptételből indul ki, hogy a fogyasztó alkuerejét vagy ismereteit tekintve gyengébb helyzetben van, mint az eladó vagy a szállító. Lásd például: Kušionová-ítélet, C-34/13,, EU:C:2014:2189, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

37 — CAConsumerFinance ítélet, C-449/13, EU:C:2014:2464, 25. pont.

38 — Lásd a jelen indítvány 18. pontját.

39 — Ezt a Bizottság írásbeli észrevételeiben megerősítette.

43. Számomra inkább úgy tűnik, hogy a 98/34 irányelv vizsgálatára vonatkozó kötelezettség minden esetben felmerül, amikor i. a tényállás és a körülmények alapján a nemzeti bíróság előtt rendelkezésre áll arra utaló információ, hogy a szóban forgó nemzeti szabályoknak a 98/34 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése szerinti Bizottsághoz való bejelentése *megtörtént*, vagy ii. az eljárásban részt vevő fél szerint a hivatkozott intézkedések a 98/34 irányelv hatálya alá tartoznak. A nemzeti bíróságnak ekkor meg kell vizsgálnia a kérdést, és adott esetben figyelembe kell vennie a 9. cikkben szereplő várakozási kötelezettség betartására vonatkozó kötelezettséget és a magánszemélyekkel szembeni alkalmazhatatlanság következményét. Részemről úgy vélem, hogy ez a kötelezettség akkor is fennáll, ha az alapeljárásban részt vevő felek egyike sem hivatkozik kifejezetten a szóban forgó nemzeti szabály alkalmazhatatlanságára azon az alapon, hogy az nem felel meg a 98/34 irányelvnek.

A 98/34 irányelv szerinti elemzés

44. A lábbeli a 98/34 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „termék”. A 8/2013. sz. törvényben szereplő címkézési követelmények az 1. cikk (3) bekezdésének alkalmazásában „műszaki szabálynak” minősülnek, mivel valamely termék – a lábbeli – csomagolására, forgalmazására vagy címkézésére utalnak, és ezzel a terméktől elvárt jellemzőket határozzák meg. Maga a 8/2013. sz. törvény mint műszaki szabály egyértelműen az 1. cikk (11) bekezdésének hatálya alá tartozik. Ezért Olaszországnak be kellett jelentenie a 8/2013. sz. törvényt a 8. cikk (1) bekezdése alapján, és be kellett tartania a várakozási időt a 9. cikk alapján.

45. A 98/34 irányelv 8. és 9. cikkének szövege egyértelmű azt illetően, hogy ezek a rendelkezések eljárást hoznak létre a nemzeti jogszabálytervezetek az Európai Unió általi ellenőrzésére, és azok hatálybalépésének ideje attól függ, hogy a Bizottság és/vagy a többi tagállam kifogást emel-e azokkal szemben. A Bíróság kimondta, hogy ezen megelőző jellegű ellenőrzés hatékonyságát tovább növeli az irányelv olyan értelmezése, miszerint a bejelentési kötelezettség megsértése olyan lényegi eljárási hiba, amely a kérdéses műszaki szabályoknak a magánszemélyek vonatkozásában való alkalmazhatatlanságát eredményezi.[40] Az állandó ítélkezési gyakorlatból az is következik, hogy ha valamely műszaki szabályt a 98/34 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott várakozási kötelezettségek megszegésével fogadnak el, az a magánszemélyek vonatkozásában ugyanúgy alkalmazhatatlan.[41]

46. A Bizottság 2012. november 29-én kapott értesítést a 8/2013. sz. törvény tervezetéről.[42] Ezt az értesítést követően a román kormány a 98/34 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján észrevételeket tett. Mind a német, mind pedig a spanyol kormány részletes véleményt adott ki a 9. cikk (2) bekezdésének második francia bekezdése alapján.[43] A tárgyaláson a Bizottság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy a kezdeti három hónapos várakozási idő 2013. március 1-jén járt le, de ezt a várakozási időt a részletes vélemények miatt 2013. május 30-ig meghosszabbították. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a 8/2013. sz. törvényt (ennek ellenére) 2013. február 14-én elfogadták. Az elfogadás időpontja egyértelműen a 98/34 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott várakozási idő megszegését jelenti.

47. Ebből következik, hogy a 8/2013. sz. törvény magánszemélyek közötti eljárásokban nem alkalmazható.

40 — CIA Security International ítélet, C-194/94, EU:C:1996:172, 41., 44. és 54. pont.

41 — Unilever-ítélet, C-443/98, EU:C:2000:496, 40–44., valamint 49. pont.

42 — Lásd a 15. pontot és a 21. lábjegyzetet. Ezt az időpontot mind a német kormány, mind pedig a Bizottság megerősítette a maga írásbeli észrevételében.

43 — Lásd a TRIS adatbázist a 2012/667/I. sz. értesítésre vonatkozóan.

Az EUMSZ 34–EUMSZ 36. cikk – Az 1. és a 2. kérdés

48. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a 8/2013. sz. törvény általában véve a bőrárukra vonatkozik; értelmezésem szerint pedig a Bíróság előtt lévő kérdések minden bőrterméket átfognak, és nem csak a lábbelikre vonatkoznak. Mivel a lábbelik címkézéséről szóló irányelvet az EUMSZ 34–EUMSZ 36. cikk alapján kell értelmezni, mindenesetre kézenfekvő először is a Szerződés említett rendelkezéseivel foglalkozni.

49. A külföldön történt feldolgozásból nyert, az olasz nyelvű „*cuoio*”, „*pelle*” vagy „*pelliccia*” olasz szavakkal, vagy e szavak származékaival vagy szinonimáival ellátott bőrárura előírt, a származási ország megjelölésére vonatkozó címkézési kötelezettség a behozatali mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedés. Régen ki lett mondva, hogy a származási hely feltüntetésének célja, hogy a fogyasztók különbséget tudjanak tenni a hazai áruk és az import között, és ezzel többek között a külföldi termékekkel szembeni előítéleteiket azokra vonatkoztassák. Az egységes piacon belül az eredetmegjelölésre vonatkozó követelmény nem csak megnehezíti valamely tagállamban a más tagállamokban előállított termékek adott ágazatban történő forgalmazását, van egy gazdasági összefonódást lassító hatása is annak révén, hogy a tagállamok közötti munkamegosztás eredményeképp előállított áruk értékesítését megnehezíti. [44]

50. A 8/2013. sz. törvény címkézési követelménye rendelkezik az említett jellemzőkkel.

51. Az ilyen követelmény akadályozza a bőráruk szabad mozgását, mivel a hatálya alá tartozó külföldi áruk olaszországi forgalmazása esetén i. ezeket az árukat a fogyasztók negatívan ítélhetik meg a címkézési követelmény miatt, és ii. ezeket az árukat esetleg nem engedik be az olasz piacra, ha a szóban forgó a követelmények nem teljesülnek.

52. E követelmény miatt az Olaszországon kívül előállított bőrtermékek forgalmazása költségesebbé is válhat. Vagyis azon gazdasági szereplőknél, akik az olasz piacon ilyen árukat hoznak forgalomba, magasabb címkézési költségek jelentkezhetnek, mint (az Olaszországban feldolgozott bőrterméket forgalmazó) társaiknál, mivel az olasz piacra különleges és további címkét kell előállítaniuk és az áruhoz csatolniuk. Különösen ez a helyzet áll fenn, ha a 8/2013. sz. törvény 3. cikkének (2) bekezdése az eredetcímkézést akkor is kötelezővé teszi, ha a címkét az uniós piac egészére szánják, a bőrnek a lábbelik címkézéséről szóló irányelvben elfogadott különböző nyelveken vagy a bőr piktogramjával történő megjelölésével (a szöveg ezen a ponton nem egyértelmű).

53. A 8/2013. sz. törvény ezenfelül hátrányos megkülönböztetést alkalmazó intézkedés, mivel csak a nem olasz bőrből előállított, Olaszországon kívül készített bőrárukra vonatkozik. Az Olaszországban előállított termékekre nem vonatkozik ez a további címkézési követelmény, akkor sem, ha nem olasz bőrt és olasz kifejezéseket használnak.

54. A 8/2013. sz. törvény az EUMSZ 36. cikkben szereplő, korlátozott körű kivételekkel sem igazolható. [45] A fogyasztóvédelemre itt nem lehet hivatkozni – erre az áruk szabad mozgásának elve alóli kivételre csak a megkülönböztetés nélkül alkalmazandó intézkedések esetén lehet hivatkozni. [46] Hozzáteszem, ahogy a Bíróság a Bizottság kontra Egyesült Királyság ítéletben [47] kimondta, amennyiben a bőr olasz eredete a lábbelik esetén bizonyos kívánatos minőséget juttat a fogyasztó eszébe, az ilyen termékek gyártójának érdeke, hogy az olasz eredetet akár az árun, akár a csomagoláson feltüntesse.

44 — Lásd például: Bizottság kontra Németország ítélet, C-325/00, EU:C:2002:633, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

45 — Lásd a 2. pontot és a 6. lábjegyzetet.

46 — Rewe-Zentral-ítélet, 120/78, EU:C:1979:42, 8. pont.

47 — Bizottság kontra Egyesült Királyság, 207/83, EU:C:1985:161.

55. Ebből következik, hogy a 8/2013. sz. törvény egyértelműen ellentétes az EUMSZ 34. cikkel, és az EUMSZ 36. cikk szerint sem mentesíthető. [48]

A lábbelik címkézéséről szóló irányelv – A 3. és 4. kérdés

56. A 3. és 4. kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy a lábbelik címkézéséről szóló irányelvvel ellentétes-e, ha a tagállamok a származási ország megjelölésére címkézési követelményt vezetnek be, amennyiben a szóban forgó bőrtermékhez rögzített címkén az olasz „*pelle*” szót (vagy szinonimáit) használják. Értelmezésem szerint ezek a kérdések csak a lábbelikre vonatkoznak, és nem általánosan a bőrárukra. [49]

57. Az állandó ítélkezési gyakorlat alapján, ha egy adott területet uniós szinten kimerítő jelleggel harmonizáltak, ezen a területen a nemzeti intézkedéseket a releváns harmonizáló jogszabályok, és nem a Szerződés alapján kell értékelni. [50]

58. Véleményem szerint a lábbelik címkézéséről szóló irányelv nem harmonizálja kimerítő jelleggel a lábbelik címkézésének minden vonatkozását. Az 5. cikk így kifejezetten feltünteti, hogy az irányelv alapján szükséges tájékoztatást a címkézéshez erősített további szöveges tájékoztatás kísérheti, a hetedik preambulumbekezdés pedig kimondja, hogy a lábbelik címkézéséről szóló irányelv „csak azokat a követelményeket állapítja meg, amelyek elengedhetetlenek azoknak a termékeknek a szabad mozgásával kapcsolatban, amelyekre vonatkozik.” Az irányelv ugyanakkor a lábbelik fő összetevőihez felhasznált anyag címkézését kimerítő jelleggel szabályozza. Annak feltüntetése során, hogy a szóban forgó lábbeli bőrből készült, vagy a megfelelő szót (olaszul „cuoio”) vagy az I. melléket 2. része a) pontjának i. alpontjában szereplő, bőrt ábrázoló piktogramot kell alkalmazni.

59. A lábbelik címkézéséről szóló irányelv I. melléklete 1. és 4. cikkének együttes olvasata arra utal, hogy az irányelv itt nem minimumkövetelményeket, hanem inkább kimerítő jellegű szabályokat határoz meg. A tagállamok ezért nem fogadhatnak el szigorúbb követelményeket. Ezenfelül a 3. cikk kifejezetten előírja, hogy a tagállamok nem tilthatják vagy akadályozhatják meg az irányelv címkézési követelményeinek megfelelő lábbeli forgalomba hozatalát.

60. Vagyis, ha a lábbeli megfelel a lábbelik címkézéséről szóló irányelv címkézési követelményeinek, az olasz jog nem teheti függővé a belső piacon való forgalmazásukat még a bőr származási országának feltüntetésétől is.

61. A kérdést előterjesztő bíróság különösen azt kérdezi, hogy tilos-e a tagállamoknak az alapeljárásban szóban forgó címkézési követelményekhez hasonló követelményeknek a más tagállamból vagy harmadik országból származó bőrből készült, Olaszországon kívül előállított, és a belső piacon *már jogszerűen forgalomba hozott* (3. kérdés) vagy a belső piacon *még jogszerűen forgalomba nem hozott* (4. kérdés) termékekre történő előírása.

62. Véleményem szerint a lábbelik címkézéséről szóló irányelv 3. cikkével egyértelműen ellentétes, ha a 8/2013. sz. törvényhez hasonló nemzeti intézkedés további követelményeket támaszt a többi tagállamban előállított vagy ott jogszerűen forgalomba hozott bőrből készült lábbelikkel szemben. (Az ilyen kötelezettség a fenti 48–55. pontban meghatározott indokok miatt az EUMSZ 34. cikkel is összeegyeztethetetlen.) Ugyanígy összeegyeztethetetlen a lábbelik címkézéséről szóló irányelvvel, ha az ilyen intézkedést harmadik országból származó bőrből ilyen országban előállított, majd a belső piacra jogszerűen behozott lábbelire alkalmazzák.

48 — A Bíróság előtt lévő iratokban, úgy tűnik, semmi sem indokolja az EUMSZ35. cikk alkalmazását (a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozások), és ennek megfelelően ezt a rendelkezést nem elemeztem külön.

49 — Lásd a lábbelik címkézéséről szóló irányelv 1. cikkének (1) bekezdését.

50 — AGM-COS.MET-ítélet, C-470/03, EU:C:2007:213, 50. pont, valamint a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

63. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből nem derül ki, hogy az alapeljárásban szóban forgó lábbelik teljesítik-e a lábbelik címkézéséről szóló irányelv követelményeit. Különösen azt nem közölték a Bírósággal, hogy a szóban forgó lábbelik belső talpbetétén szereplő „*pelle*” vagy „*vera pelle*” szavak a 4. cikkben és az I. mellékletben előírt információn felül szerepelnek, vagy a lábbeli címkézésén csak ezek a szavakat szerepelnek, és nem tartalmazzák sem az I. melléklet 2. része a) pontjának i. alpontjában meghatározott, bőrre vonatkozó piktogramot, sem a bőrre vonatkozó írásbeli megjelölés olasz megfelelőjét („*cuoio*”).

64. A rend kedvéért hozzáteszem, hogy amennyiben a szóban forgó termékek nem felelnének meg a lábbelik címkézéséről szóló irányelv követelményeinek, akkor a helyzetet általánosabb jelleggel kellene vizsgálni az EUMSZ 34. cikk alapján. [51]

A Modernizált Vámkódex – 5. és 6. kérdés

65. Véleményem szerint szükségtelen azt vizsgálni, hogy a 8/2013. sz. törvény összeegyeztethető-e a Modernizált Közösségi Vámkódexnek a termékek származásának megállapítására vonatkozó szabályaival (5. és 6. kérdés). A 450/2008 rendelet 36. cikke bizonyos, a 35. cikkben meghatározott körülmények esetén az áruk nem preferenciális származásának meghatározásával foglalkozik. [52] Ezek a szabályok nem tűnnek alkalmasnak arra, hogy a 8/2013. sz. törvény 3. cikkének (2) bekezdésének alkalmazását akár megengedjék, akár megtiltsák. Ezenfelül nem vitatott, hogy a bőráruk előállításához használt bőr nem olasz származású. Számomra úgy tűnik, hogy sem az 5., sem a 6. kérdés nem releváns: ezért nem szükséges megválaszolni őket.

Végkövetkeztetések

66. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Tribunale di Milano (Olaszország) által feltett kérdéseket a következőképpen válaszolja meg:

Az a nemzeti szabály, amely a származási ország megjelölésére vonatkozóan címkézési kötelezettséget ír elő a külföldön történt feldolgozásból nyert, az adott tagállam nyelvén vagy nyelvein „bőr”, „finom bőr” vagy „szőrme” kifejezéssel (vagy ezek származékaival vagy szinonimáival) ellátott termékek esetében, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (11) bekezdésének értelmében műszaki szabálynak minősül. Ennek a szabálynak az említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott várakozási idő megsértésével történő elfogadása lényeges eljárási hibának minősül, és alkalmazhatatlanná teszi azt.

Az ilyen szabály mindenesetre hátrányosan megkülönböztető, az EUMSZ 34. cikkének tilalma alá eső, a behozatali mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek minősül, amely nem tartozik az EUMSZ 36. cikkben felsorolt kivételek egyike közé sem. Ezért a magánszemélyek közötti polgári eljárásokban alkalmazhatatlan.

Végezetül, amennyiben az ilyen szabályt a fogyasztók részére értékesített lábbelik fő részeihez felhasznált anyagok címkézésére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1994. március 23-i 94/11/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv címkézési követelményeinek megfelelő lábbelire alkalmazzák, az összeegyeztethetetlen az említett irányelv 3. és 5. cikkével.

51 — Lásd a fenti 48–55. pontot.

52 — Lásd a jelen indítvány 3. pontját.

A 94/11/EK irányelv I. melléklete

1. Meghatározás és a megfelelő piktogramok vagy írásos jelölés az azonosítandó lábbeli részeire vonatkozóan

Piktogramok *Írásos jelölés*

a) **Felsőrész**

Ez a talprészhez rögzített külső alkotórész.

F Tige
D Obermaterial
IT Tomaia
NL Bovendeel
EN Upper
DK Overdel
GR ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ
ES Empeine
P Parte superior
►A1 CZ Vrch
EST Pealne
LV Virsa
LT Viršus
HU Felsőrész
M Wiċċ
PL Wierzch
SI Zgornji del
SK Vrch ◄
►M1 BG лицева част
RO Față ◄
►M2 HR Gornjište ◄

b) **Bélés és fedőtalpbélés**

Ezek a felsőrésznek és a talpbetétnek a lábbeli belső részét alkotó bélései.

F Doublure et semelle de propreté
D Futter und Decksohle
IT Fodera e Sottopiede
NL Voering en inlegzool
EN Lining and sock
DK Foring og bindsål
GR ΦΟΔΡΕΣ
ES Forro y plantilla
P Forro e Palmilha
►A1 CZ Podšívka a stélka
EST Vooder ja sisetald
LV Odere un ieliekamā saistzole
LT Pamušalas ir įklotė
HU Bélés és fedőtalpbélés
M Inforra u suletta
PL Podszewka z wyściółką
SI Podloga in vložek (steljka)
SK Podšívka a stielka ◄
►M1 BG подплата и стелка
RO Căptușeală și acoperiș de branț ◄
►M2 HR Podstava i uložna tabanica ◄

Piktogramok *Írásos jelölés*

c) **Járótalp**

Ez a lábbeli alsó része, amely koptatásnak van kitéve és a felsőrészhez rögzített.

F Semelle extérieure
D Laufsohle
IT Suola esterna
NL Buitenzool
EN Outer sole
DK Ydersål
GR ΣΟΛΑ
ES Suela
P Sola
►A1 CZ Podešev
EST Välistald
LV Ārējā zole
LT Padas
HU Járótalp
M Pett ta' barra
PL Spód
SI Podplat
SK Podošva ◄
►M1 BG външно ходило
RO Talpă exterioară ◄
►M2 HR Potplat (donjište) ◄

2. **Meghatározás és az anyagok megfelelő piktogramjai**

A 4. cikkben és az e melléklet 1. részében meghatározott, a lábbeli 3 részére vonatkozó piktogramok mellett a címkén fel kell tüntetni az anyagokra vonatkozó piktogramokat.

Piktogram *Írásos jelölés*

a) **i. Bőr**

Általános elnevezés a nyersbőrre vagy a bőrre vonatkozóan, eredeti rostos szerkezete többé-kevésbé sértetlen, a rothadásállóság érdekében csersavval kezelt. A szőrt vagy gyapjút vagy eltávolították, vagy nem távolították el. A bőr nyersbőrből vagy bőrből is készül, amelyet rétegekbe hasítottak vagy szeleteltek, cserzés előtt vagy után. Azonban, ha csersavval kezelt nyersbőrt vagy bőrt géppel és/vagy vegyileg rostos részekre, kis darabokra vagy porrá bontanak szét, és azután kötőanyag-keverékkel vagy anélkül lapokká vagy más formákká alakítják azokat, akkor azok a lapok vagy formák nem minősülnek bőrnek. Ha a bőr bárhogyan alkalmazott felületi fedőfestéssel vagy ragasztott felülettel rendelkezik, az ilyen felületi rétegek nem lehetnek vastagabbak, mint 0,15 mm. Így tehát az összes bőr egyéb jogi kötelezettségek, például a washingtoni egyezmény, sérelme nélkül ide tartozik.

Amennyiben az 5. cikkben említett további szöveges tájékoztatás a „teljes barkás" kifejezést használja, ez a felhám eltávolításával szabaddá tett eredeti barka felületre vonatkozik, amelyről nem távolítottak el felületet csiszolással, dörzsöléssel vagy hasítással.

F Cuir
D Leder
IT Cuoio
NL Leder
EN Leather
DK Læder
GR ΔΕΡΜΑ
ES Cuero
P Couros e peles curtidas
►A1 CZ Useň
EST Nahk
LV Āda
LT Oda
HU Bőr
M Ġilda
PL Skóra
SI Usnje
SK Useň ◄
►M1 BG кожа
RO Piei cu față naturală ◄
►M2 HR Koža ◄

	Piktogram	*Írásos jelölés*
a) **ii. Bevonattal rendelkező készbőr** Bőr, ahol a bőrön alkalmazott felületi fedőfestés nem haladja meg a termék teljes vastagságának egyharmadát, de több mint 0,15 mm.		F Cuir enduit D Beschichtetes Leder IT Cuoio rivestito NL Gecoat leder EN Coated leather DK Overtrukket læder GR ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ ES Cuero untado P Couro revestido ►A1 CZ Povrstvená useň EST Kaetud nahk LV Pārklāta āda LT Padengta oda HU Bevonatos bőr M Ġilda miksija PL Skóra pokryta SI Krito usnje SK Povrstvená useň ◄ ►M1 BG кожа с покритие RO Piei cu față corectată ◄ ►M2 HR Koža korigiranog lica ◄
b) **Természetes textilanyagok és szintetikus vagy nem szőtt szövetanyagok** „Textil” a 71/307/EGK irányelv és annak módosításainak hatálya alá tartozó valamennyi termék.		F Textile D Textil IT Tessili NL Textiel EN Textile DK Tekstil-materialer GR ΥΦΑΣΜΑ ES Textil P Téxteis ►A1 CZ Textilie EST Tekstiil LV Tekstilmateriāls LT Tekstilė HU Textil M Tessut PL Materiał włókienniczy SI Tekstil SK Textil ◄ ►M1 BG текстил RO Textile ◄ ►M2 HR Tekstil ◄

	Piktogram	*Írásos jelölés*
c) **Egyéb anyagok**		F Autres matériaux D Sonstiges Material IT Altre materie NL Overige materialen EN Other materials DK Andre materialer GR ΑΛΛΑ ΥΛΙΚΑ ES Otros materiales P Outros materiais ►A1 CZ Ostatní materiály EST Teised materjalid LV Citi materiāli LT Kitos medžiagos HU Egyéb anyag M Materjal ieħor PL Inny materiał SI Drugi materiali SK Iný materiál ◄ ►M1 BG всички други материали RO Alte materiale ◄ ►M2 HR Drugi materijali ◄